

14

කධින පුජෝත්සවය

බොද්ධ පුජෝත්සව අතර කධින පින්කමට හිමි වන්නේ විශේෂ ස්ථානයකි. කධින යන පදය ‘තද’, ‘බලගතු’, ‘බලවත්’ යන අර්ථය දෙන පදයකි. කධින පින්කමෙන් ලැබෙන ආනිඹාස අනෙකුත් පින්කම්වලින් ලැබෙන ආනිඹාසවලට වඩා බලවත් ලෙස සැලකීම මේ පින්කමට ‘කධින’ යන නාමය ලැබේමට හේතුව ලෙස සැලකේ. සංස්කෘතිය හා සාරධිත හඳුනා ගනිමින් සහ්වනය හා ජාතිකාඩිමානය ගොඩනගා ගැනීම උදෙසා අවස්ථාව සලසා දෙන මේ පාඨම, වල්පෙළ රාජුල නිමියන්ගේ ‘ලංකාවේ වූතු සමයෙහි ඉතිහාසය’, ‘සත්‍යාදය ලිපි එකතුව’ සහ මහාචාර්ය ජේ. ඩී. දිසානායකගේ ‘සිංහල සිරින් විරින්’ යන කාති ආධාර කර ගනිමින් රෙනා වූවකි.

කයින පින්කම සිදු කෙරෙන්නේ වස් කාලය කේත්ද කරගෙන සි. වස් යනුවෙන් අදහස් වන්නේ වර්ජාව සි. වස් කාලය යනු වර්ජා කාලය ලෙස ගැනේ. වස් කාලයේ දී වස් විසිමේ වාරිතුය මුලින් ම ඇති වූතෙන් සිද්ධාර්ථ ගෞතමයන් වහන්සේගේ බුද්ධත්වයෙන් වසර විස්සකට පසුව ය. තදින් වැසි ඇදහැලන වස් කාලයේ දී හික්ෂුන් වහන්සේ වාරිකාවේ යෙදෙන විට අළුතින් දු ලා වැබින තණකොල අදියත් පොලොවෙන් උච්ච මතු වන සතුනුත් පැගෙන බවට අන්‍යාගමිකයන් වෙතින් නැගුණු චෝදනා හික්ෂුන් වහන්සේගෙන් දැනැගත් බුදු රජාණන් වහන්සේ

“අනුරාජාම් හික්බවේ වස්සානේ වස්සං උපගන්තු”

(මහණෙනි, වස්සාන කාලයේ වස් විසිමට අවසර දෙමි.)

යනුවෙන් විනය නීතියක් පැනවූ සේක. මෙයින් පැහැදිලි වන වැදගත් කරුණක් වන්නේ බුදු රජාණන් වහන්සේ අන්‍යාගමිකයන්ගේ අදහස් ද සලකා බලමින් ආගම් අතර සහළ්වනය පවත්වාගෙන යැමට කටයුතු කළ බව සි.

වස් විසිම අනුදැන වදාරන්නට බලපැ තවත් හේතුවක් වෙයි. යන්තු සූත්‍රවලින් රේදී වියන වර්තමානයේ මෙන් නො ව අතිතයේ දී රේදී පිළි ඉතා දුරුලත විය. ඒ නිසා ම හික්ෂුන් වහන්සේට සිවුරු සූලත නො වී ය. ඇතැම් හික්ෂුන් වහන්සේ දැඩි වර්ජාවෙන් තෙම්, දිය බෛරෙන සිවුරු ඇතිව, විහාරයට පැමිණ, මාරු කිරීමට වෙනත් සිවුරක් නැති නිසා ඒ තෙතෙරිත සිවුර පිටින් ම දවස ගෙවති. එය ගරීර සෞඛ්‍යයට හිතකර නො වේ. වස් කාලයේ දී හික්ෂුන් වහන්සේට එක් තැනක වැඩ විසිමට නීයම කිරීමට මේ තත්ත්වය ද සැලකිල්ලට ගැනුණු බව කියවේ.

මෙසේ ආරම්භ වූ වස් විසිම දෙවිධියකින් සිදු වේ. ඒ ‘පෙර වස්’ හා ‘පසු වස්’ යනුවෙනි. ‘පෙර වස්’ වසන හික්ෂුන් වහන්සේ ඇසළ පුර පසලාස්වක පොහොය දින වස් සමාදන් වෙති. එදින සිට තුන් මසක් ගෙවුණු පසු වස් කාලය අවසන් වෙයි. මේ තුන් මාසයට පසුව එළඹෙන්නේ විවර මාසය සි. මේ මාසය එනමින් නැදින්වීමට හේතුව ‘පෙර වස්’ විසු හික්ෂුන් වහන්සේට කයින වීවරය පිළිගැන්වෙන්නේ මේ මාසයේ දී වන බැවිති.

පසු වස් වසන හික්ෂුන් වහන්සේ වස් සමාදන් වන්නේ ඇසළ මසට පසු එළඹෙන නීතිම් මස පුර පසලාස්වක පෝ දින සිට ය. සාමාන්‍යයයෙන් වස් ආරාධනාව සිදු කෙරෙන්නේ ගම් හතර පේරුව නීයෝජනය කරමින් එක් දායකයකු විසිනි. ඔහු ඇසළ පෝ දිනට පෙර දිනක පන්සලට ගොස් පන්සලේ හාමුදුරුවන්ට මේ ආරාධනය කරයි. ඒ ගමන් දී වැසි සඳුව නම් වූ සූදු රේදී කඩික් ද රෙගෙන යනු ලැබේ. අදාළ දායකයා බුලත් කොල තුනකින් ගොටුවක් සාදා එය වැසි සඳුව මත තබා නායක හාමුදුරුවන්ට පිළිගන්වා ‘අප කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් මේ ආරාමයේ වස් වසන’ මෙන් උන් වහන්සේට ඇරුයුම් කරයි.

වස් ආරාධනාවේ දී වැසි සල් පූජා කිරීම අතිතයේ සිට ම සිදු කෙරෙන වාරිතුයකි. වැසි සල් පූජා කිරීම සැම ප්‍රදේශයක ම පාහේ සිදු කෙරුණ ද වස් ආරාධනා කිරීම ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට වෙනස් ආකාරවලින් සිදු කරනු ඇතිය හැකි ය. වස් කාලය ඇතුළත නොයෙක් වස් පින්කම පන්සලේ දී පැවැත්වෙයි. මල් පූජා, ගිලන්පස පූජා, බෝධි පූජා, ධර්ම දේශනා අදිය මේ අතර වෙයි. කධීන පින්කම මේ සියලු පින්කම් අතුරින් ප්‍රධාන පින්කම වෙයි. මේ පින්කමේ දී විශේෂයෙන් සිදු වන්නේ පෙර වස් විසු හික්ෂණ් වහන්සේට කධීන වීවරයක් පූජා කිරීම සි.

කධීන වීවර පූජා කරමය අනෙකුත් වීවර පූජා කරමවලට වඩා බලවත් පුණු කරමයක් වන බව බොඳේ පිළිගැනීම සි. රට හේතුව මේ පින්කම එක් විහාරස්ථානයක සිදු කළ හැකි වන්නේ වසරකට එක් වරක් පමණක් වීම සි. ඒ නිසා ම කධීන වීවරය පිළියෙළ කිරීමට ගමේ සියලු දෙනා ම සම්මාදන් වෙති. කධීන පින්කම භාර ගත් දායකයාගේ නිවෙසට ගොස් එම වීවරය සකස් කිරීම වෙනුවෙන් පුණුජාර කිරීම වර්තමානයේ පවා දක්නට ලැබේ.

කධීන වීවරය සකස් කිරීමට ගොදා ගැනෙන වස්තුය අදාළ දායකයාගේ නිවෙසේ සිට පන්සලට ගෙන යනු ලබන්නේ විශේෂ පෙරහැරකිනි. මෙය කධීන පෙරහැර නමින් හැදින්වේ. කධීන පෙරහැර අදාළ විහාරස්ථානයට අයත් සතර පේරැවේ ම මංමාවත්වල ගමන් කිරීම සාමාන්‍ය සිරිත සි. ඒ නිසා පෙරහැර ගමන් කරන එම මාවත් ගම්වැසියන් විසින් පිරිසිදු කරනු ලැබේ. මාරගය අවහිර කරන ගස් වැල් කපා එළි පෙහෙළි කොට තණකොළ උග්‍රේචා පවිත් කිරීම සියලු දෙනා අතින් ම සිදු වන්නේ ආගම් හේදයක් නොතකා ය. වීටි දෙපස ඇති සියලු නිවෙස්වල බොඳේ කොචියක් ඔසවනු ලැබේ. ආගම් හේදයකින් තොරව මග දෙපස ඇති සියලු නිවෙස විදුලි බ්‍රූල්‍යලවලින් සැරසීම වූ කළ වර්තමාන ආගමික සහ්ය්වනයේ ප්‍රතිඵලයක් වැනි ය.

කධීන පෙරහැර ආරම්භ වන්නේ උදේ පාන්දර ය. කධීනය භාර ගත් දායකයාගේ නිවෙසේ සිට ඇරුණින මේ පෙරහැරේ දී කධීන වස්තුය හිස මත තබා ගත් දායකයා උඩු වියනක් යටින් ගමන් කරයි. පෙරහර යන අතරමග දී තම කැමැත්ත පරිදි එක් එක් පුද්ගලයේ මේ වස්තුය හිස මතින් ගෙන යති. කධීන වස්තුය පන්සල කරා ගෙන යැම්ම තමනුත් සම්මාදම් වීම මහග පුණුජාර පිළියෙන් ලෙස මවුනු සලකති.

අතිතයේ දී උණ බටවලින් සැකසු පන්දම් එළියෙන් හෝ ලන්තැරුම් එළියෙන් ගමන් කළ සරල පෙරහැරක් වූ මෙය වර්තමානය වන විට විවිතුවත් පෙරහැරක් බවට පත්ව ඇතු. පෙර දී සැදැහැති උපාසක උපාසිකාවන්ගේ සාඛ්‍ර නාදය, මල් වට්ටි රැගත් ලමයින්ගේ ගාන්ත ගමන් විලාසය ආදියෙන් පමණක් සමන්විත වූ කධීන පෙරහැරට වර්තමානය වන විට කසකරුවන්, ගිනිබෝලකරුවන්, තර්තන ශිල්පීන්, බෙර වාදකයන්, මල් බයිසිකල්කරුවන් පමණක් නො ව ඇතුම් විට හස්තීන් පවා එක් වී ඇති අසුරු දැක ගත හැකි ය.

කයින පෙරහැරේ ගමන් කිරීමෙන් වෙහෙසට පත් වුවන්ගේ වෙහෙස නිවීම පිණිස ඇතැමිහු සිසිල් පැන්, තේ, කොපි ආදි නොයෙක් දන්සල් පවත්වති. පෙරහැරේ ගමන් කරන්නන්ගේ විභා නිවා ගැනීමට මෙවැනි දන්සල් මහගු පිටුබලයක් වෙයි.

පෙරහර තම නිවෙස අසලින් ගමන් කරන විට පන්සලට අවශ්‍ය යම් දෙයක් පූජා කිරීම හෝ එවා රැගෙන පෙරහැරට එක් වීම ගම්බැසියන්ගේ සිරිත යි. කයින පෙරහැර පන්සලට අගා වන විට පන්සල් බිම සැදැහැතියන්ගෙන් පිරි යයි. ඇතැම් විභාරස්ථානවල ර්ව පෙර දිනයෙහි සරව රාත්‍රික පරිතාණ ධරුම දේශනාවක් ද පැවැත්වීම වාරිතුයකි. මේ පිරිනේ අවසානය හා පෙරහැර පන්සලට ඇතුළු වීම එක ම විටක සිදු වෙයි. ඒ මොහොත ‘කොස් නැරී ජේත වෙලාව’ හෝ ‘දහසක් බුදුන් බුදු වන පාන්දර’ ලෙස ගැමි ව්‍යවහාරයේ සඳහන් වෙයි. කයින පෙරහැර ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල නොයෙක් ආකාරයෙන් පැවැත්වේ. ඇතැම් පළාතක මේ පෙරහැර රාත්‍රිය මුළුල්ලේ ම ගම පුරා ගමන් කරනු දක්නට ලැබේ. කයින වස්තුය ගෙන යැමෙහි ද වෙනස්කම් පවති. ඇතැම් ප්‍රදේශවල සිදු කෙරෙන්නේ පන්සලට අවශ්‍ය බඩු ද පෙර දින පන්සලට ගොස්, එහි ඇති කප්රික නමින් සකසන ලද විශේෂිත වූ කාන්තිම ගසක එල්ලීම යි.

පන්සලට භාර දුන් කයින වස්තුය එම දවස ඇතුළත කපා, මසා, පඩු ගසා, වේලා ගැනෙන විභාරස්ථාන ද වෙයි. ඇතැම් විභාරස්ථානයක මේ සියලු කටයුතු කෙරෙන්නේ හික්ෂුන් වහන්සේ අතිනි. විවරය මසා නිම කළ පසු ර්ව පඩු පෙවීම සිදු කෙරේ. තද කහටක් සහිත තුළ, වරකා වැනි ගස්වල පටිටා යොදා ගෙන පඩු ගසනු ලැබේ. පඩු ගැසු කයින විවරය හික්ෂුන් වහන්සේ මධ්‍යයෙහි තබා පුද්ගල නාමයකින් තොරව, සාංසිකව පූජා කිරීම සිදු වේ. මේ පූජාව පිළිගත් හික්ෂුන් වහන්සේ පෙර වස් විසු, වස් ආරක්ෂා කර ගත්, සුදුසුකම් සම්පූර්ණ කළ එක් හික්ෂු නමකට මේ විවරය පවරති.

කයින විවරය පූජා කිරීමට පෙර, එම විහාරස්ථානයේ වස් විසු සැම ස්වාමීන් වහන්සේ නමකට ම සිවුරු පූජා කිරීමක් සිදු වේ. එස් පූජා කෙරෙන සිවුරු ‘වස්සාචාසික විවර’ නමින් හඳුන්වනු ලැබේ.

කයින පින්කම සිදු කෙරෙන දින දහවල් අදාළ විහාරස්ථානයේ දී හික්ෂුන් වහන්සේ විෂයයෙහි පිරිනැමෙන දානය කයින දානය යි. එම විහාරස්ථානයෙහි වස් විසු හික්ෂුන් වහන්සේ මෙන් ම විහාරාධිපති ස්වාමීන් වහන්සේගේ ආරාධනය පරිදි, අවට සෙසු විහාරස්ථානවලින් වචන හික්ෂුන් වහන්සේ ද මේ දැනය සඳහා සහභාගි වෙති. ගම් සතර ජේරුවේ දායක දායිකාවේ කළින් හාරගත් පරිදි විවිධ ආභාර වර්ග සකසා ගෙනැවීත් මේ දානය උදෙසා පූජා කරති. අවසානයේ සැම හික්ෂුන් වහන්සේ නමකට ම පිරිකර ද පූජා කරනු ලැබේ. ඉතා සහයෝගයෙන් කයින දානයේ කටයුතු නිම කිරීමට ගම්වැසියේ වග බලා ගනිති. ගම්වැසියන් සියලු දෙනා ම ඉතා උනන්දුවෙන් හා උද්යෝගයෙන් කයින පෙරහැරවත් කයින දානයටත් සහභාගි වීම වූ කළ ඔවුනතර පවතින සහංච්වනය පුද්රුණනය වන අවස්ථාවකි.

දායක දායිකාවේ තැබුත සවස් හාගයේ දී විහාරස්ථානයට එක්රස් වෙති. ඒ ‘කයිනාතිංස ධර්ම දේශනාව’ ගුවණය කිරීමට යි. කයින විවරය හිමි වූ ස්වාමීන් වහන්සේ එම විවරය හැද පෙරවා ධර්ම ගාලාවට වැඩිම කර, එම ධර්ම දේශනාව සිදු කරති. මේ ධර්ම දේශනාවෙන් කියවෙන්නේ කයින පින්කමකින් සිදු වන අනුසස් පිළිබඳව යි. කයිනාතිංස ධර්ම දේශනාවෙන් කයින පූජෝත්සවය අවසාන වෙයි.

වස් කාලය සැලකෙන්නේ කුඩා සත්‍ය වත් හිංසාවක් නොවන, අහිංසාවදී සමයක් ලෙස යි. මේ කාලය තුළ විහාරස්ථානයක වස් වසන හික්ෂුන් වහන්සේ ද විශාල කැප කිරීමක් කරති. පන්සලෙන් බැහැරට නොගෙස්, එහි ම වැඩ වෙසෙමින්, තම පෙළාද්ගලික අවශ්‍යතා පසෙක ලා දායක දායිකාවන් වෙනුවෙන් විවිධ පින්කම සිදු කිරීමට උන් වහන්සේ කටයුතු කරති. මේ කාලය තුළ යම් අවශ්‍යතාවකට පන්සලෙන් බැහැරට වැඩිය ද තැබුත පැමිණෙන දිනය හෝ වේලාව තීරණය කර යැම්මට හික්ෂුන් වහන්සේ ක්‍රියා කරති.

කයින පින්කම අතිතයේ පටන් ලංකාවේ ප්‍රධාන පින්කමක් ලෙස සිදු කෙරුණු බවට සාධක සෙල්ලිපි ආගුරෙන් සපයා ගත හැකි ය. විහාරේගල සෙල්ලිපියෙහි ‘වැසි වසික හාරික’ යනුවෙන් වස් ආරාධනාවේ දී පූජා කෙරෙන වැසි සං පිළිබඳ සඳහන් වෙයි. මිට අමතරව වස් කාලයේ දී හික්ෂුන් වහන්සේ අරියවෘත් නම් සූත්‍ර දේශනාවක් සිදු කළ බව තෝනිගල සහ ලකුණුවලැදිගල සෙල්ලිපිවල සඳහන් වෙයි. මෙස් අතිතයේ සිට ම පින්කමක් ලෙස වැදගත් ස්ථානයක් හිමි කර ගෙන ඇති කයින පූජෝත්සවය බොඳ්දයාට වැඩායි පූණුකර්මයක් ලෙස අගය කළ හැකි ය.

1. බුදු රජාණන් වහන්සේ අනාථයන්ගේ මතවලට සවන් දුන් බව ප්‍රකට වන අවස්ථාවක් සඳහන් කරන්න.
2. වැසි සංව පූජා කරන්නේ කුමක් සඳහා ද?
3. කයින පින්කමේ දී අනාථගම්කයන් අතර සුහදාව පුද්ගලය කෙරෙන අවස්ථාවක් දක්වන්න.
4. ‘කයින විවරය’ හා ‘වස්සාවාසික විවර’ අතර ඇති වෙනස පැහැදිලි කරන්න.
5. “කයින පින්කමේ දී ගම්වැසියන්ගේ එකමුතුකම වර්ධනය වෙයි” මේ පිළිබඳ ඔබේ අදහස් දක්වන්න.

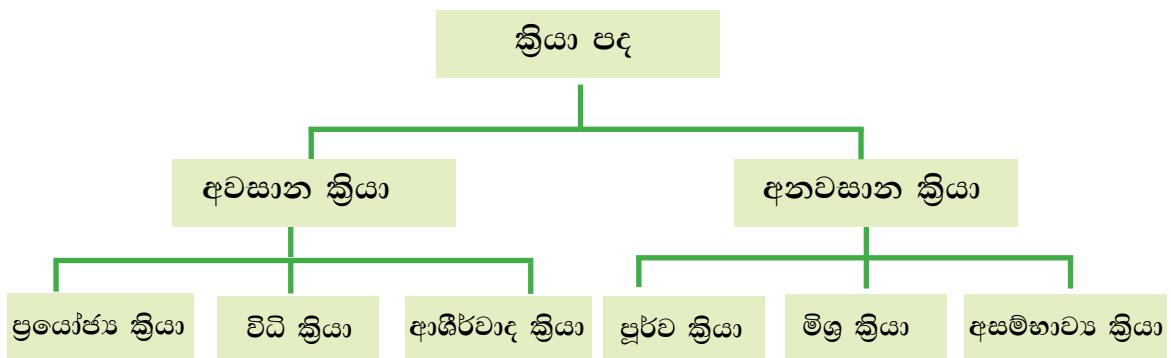
ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ඔබ සහභාගි වූ කයින පූජේත්සවයක දී ලැබූ අද්දැකීම පිළිබඳ පන්තිය ඉදිරියේ කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
2. ඔබේ වැඩිහිටියකුගෙන් අතිතයේ කයින පින්කම පැවැත්වූ ආකාරය පිළිබඳ අසා දැන ගන්න. වර්තමානයේ සහ අතිතයේ මේ පින්කමෙහි හඳුනා ගත හැකි වෙනස් ලක්ෂණ වගුවක සටහන් කරන්න.
3. අනාථ ආගමික ස්ථානයක පැවැත්වෙන උත්සවයක් නිරීක්ෂණය කොට, ඒ පිළිබඳ කුඩා ලිපියක් සකස් කරන්න.

ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා, අසම්භාවන ක්‍රියා

කිරීමක්, සිදුවීමක් හෝ විදිමක් පිළිබඳ කියවෙන පද ක්‍රියා පද බවත්, එම පද අතුරින් වාක්‍යයක ආබ්‍යාතය ලෙස යෙදෙන ක්‍රියා අවසාන ක්‍රියා බවත්, එසේ නොයෙදෙන ක්‍රියා අනවසාන ක්‍රියා බවත් මේට ඉහත ග්‍රේණිවල දී විස්තරාත්මකව ඉගෙන ගෙන ඇත.

මෙම ක්‍රියාපද අතුරින් අවසාන ක්‍රියා ගණයට අයත් විධි ක්‍රියා සහ ආක්‍රිත්වාද ක්‍රියා ද අනවසාන ක්‍රියා ගණයට අයත් පූර්ව ක්‍රියා සහ මිශ්‍ර ක්‍රියා ද පිළිබඳව ඔබ 7, 8 ග්‍රේණිවල දී දැනුවත් වී තිබේ. මෙම පාඨමෙන් අවසාන ක්‍රියාවලට අයත් වන ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා සහ අනවසාන ක්‍රියාවලට අයත් වන අසම්භාවන ක්‍රියා පිළිබඳ විමසා බලනු ලැබේ.

ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා

- ගුරුවරයා අකුරු ලියයි.
- ගුරුවරයා ඩිජ්‍යාලි ලබා අකුරු ලියවයි.

තමන් විසින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියා මෙන් ම අනුන් ලබා කරවනු ලබන ක්‍රියා විශේෂයක් ද සිංහල භාෂාවෙහි දක්නට ලැබේ. ඉහත පළමු වාක්‍යයෙන් තමන් විසින් කරනු ලබන ක්‍රියාවක් පිළිබඳව කියැවෙන අතර දෙවැනි වාක්‍යයෙන් වෙනත් අයකු ලබා කරවනු ලබන

ක්‍රියාවක් පිළිබඳව කියැවෙයි. එසේ අන් අයකු මෙහෙයුමෙන් කරවනු ලබන ක්‍රියා, ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා ලෙස හැඳින්වේ.

ක්‍රියා මූලයන් විභක්ති ප්‍රත්‍යායන් අතරට ‘ව’ ප්‍රත්‍යාය යෙදීමෙන් ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා නිර්මාණය වෙයි.

ක්‍රියා මූලය	ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා ප්‍රත්‍යාය	ක්‍රියාවසාන ප්‍රත්‍යාය
ලිය	ව	යි
කර	ව	ති
බල	ව	මි
නට	ව	මු
තන	ව	හු

ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියාව පුරුෂතුයෙහි, කාලතුයෙහි හා ඒක වචන - බහු වචන දෙකෙහි ද කර්තා කාරක හා කර්ම කාරකයෙහි ද යෙදෙයි.

අනතිත		අතිත	
ඒක වචන	බහු වචන	ඒක වචන	බහු වචන
පුරුම පුරුෂ	කරවයි	කරවති	කරවිය
මධ්‍යම පුරුෂ	කරවහි	කරවහු	කරව්‍යහි
ලන්තම පුරුෂ	කරවමි	කරවමු	කරව්‍යමු

සමහර අවස්ථාවල දී එක ම ක්‍රියාව සඳහා ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා රුප කිහිපයක් දක්නට ලැබෙන අයුරු ද භඳුනා ගත හැකි ය.

ලදාහරණ:- රකියි - රක්වයි, රක්කයි, රක්කවයි
 බසියි - බස්වයි, බස්සයි, බස්සවයි

ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියාවල දී අකර්මක ධාතු සකර්මක බවට පත් වේ.

(ආ)	(ඇ)
ලදාහරණ:- මල්ලී අඩියි - අයියා මල්ලී අඩිවයි	අඩියා මල්ලී අඩිවයි
දරුවා නාවියි - අම්මා දරුවා නාවයි	අම්මා දරුවා නාවයි

(ආ) යටතේ ඇති වාක්‍ය දෙක ම කර්ම පද නො යෙදුණු අකර්මක වාක්‍ය වේ. ‘අඩයි’ ‘නාවියි’ යන අකර්මක ක්‍රියා ‘අඩිවයි’ හා ‘නාවයි’ යනුවෙන් ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා බවට පත් කළ විට ‘මල්ලී’ සහ ‘දරුවා’ යන පද කර්ම පද බවට පත් වෙයි.

සකරමක ක්‍රියා ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා බවට පත් කිරීමේ දී බහු කරමක වෙයි.

(අ)	(ආ)
ලදාහරණ:-	- ගුරුතුමිය නංගි ලවා ගිත ගයවයි වඩුවා පුවුව සාදයි
	- තාත්තා වඩුවා ලවා පුවුව සාදවයි.

(ආ) කාණ්ඩයට අයත් වාක්‍යවල දී ‘නංගි’ සහ ‘ගිත’ යන පදන් ‘වඩුවා’ සහ ‘පුවුව’ යන පදන් කරම පද බවට පත් ව ඇත. එබැවින් එම ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා සහිත වාක්‍ය බහු කරමක පද බවට පත්ව තිබෙන බව හඳුනා ගත හැකි ය.

අසම්හාවන ක්‍රියා

අනවසාන ක්‍රියා ප්‍රහේදයක් වන අසම්හාවන ක්‍රියාවල ස්වරුප දෙකක් දක්නට ලැබේ.

1. කාලාර්ථයේ අසම්හාවන ක්‍රියා
2. අනියමාර්ථයේ අසම්හාවන ක්‍රියා

කාලාර්ථයේ අසම්හාවන ක්‍රියා

නිශ්චිත කාලයීමාවක් හැගවෙන ක්‍රියා රුප කාලාර්ථයේ අසම්හාවන ක්‍රියා ලෙස හැදින්වේ.

ලදාහරණ:- නිලියක නටද්දී ප්‍රේක්ෂකයෝ බලා සිටියන.

මේ වාක්‍යයෙහි ‘බලා සිටිම’ සිදු වී ඇත්තේ නිලියක නැවීම සිදු වන විට ය. ඒ අනුව බලා සිටිමේ කාර්යය සිදු වූ නිශ්චිත කාලය කුමක් ද යන්න ‘නටද්දී’ යන ක්‍රියා රුපයෙන් කියවේ.

මේ ක්‍රියා රුප නිර්මාණය කර ගැනීම සඳහා පහත දැක්වෙන ප්‍රතිශය යොදේ.

ත	කියන
	කියන උන් මෙතෙපල ආයෝදා ඇදුරු ගත්තිල

ත්	නැගෙත් හිරු නැගෙත් මල් පිපේ.
දී	සිටිය දී තාත්තා එතැන සිටිය දී මම ගෙදර ආවෙමි.
	පැමිණෙදී මා තිව්සට පැමිණෙදී අම්මා උයමින් සිටියා ය.
ඡ	ලැබුණා ම අක්කාගෙන් ලිපියක් ලැබුණා ම මටත් දැන්වන්න.

කංදන්ත නාමයකට පසුව කාලවාටී පද යෙදීමෙන් ද කාලාර්ථයේ අසම්බාව්‍ය ක්‍රියා නිර්මාණය වේ.

විට	සිනු හඩ ඇසෙන විට ප්‍රමය රස්වීම් ගාලාවට පැමිණියන.
කොට	මාමා ගෙදර එන කොට කුඩා ප්‍රතා ඉදිරියට දුවයි.
කල්හි	ලේඛකයන් පොත් ලියන කල්හි පායකයෝ සතුවූ වෙති.
සද	දිගු කළකින් ඔවුනාවුන් මුණගැසුණු සද මිතුරෝ සතුවට පත් වුහ.
කල	දරුවා කිල්ප උගත් කල දෙමුවුපියෝ සතුවූ වෙති.

අනියමාර්ථයේ අසම්බාව්‍ය ක්‍රියා

කිසියම් ක්‍රියා රුපයක් මගින් අවිනිශ්චිත බවක් නැගවෙන්නේ නම් එවැනි ක්‍රියා අනියමාර්ථයේ අසම්බාව්‍ය ක්‍රියා නම් වේ.

ලදාහරණ:- ශිෂ්‍යයන් පාසල් ගියෙන් ගුරුවරු උගත්වති.
අමුත්තකු නිවෙසට පැමිණියෙන් වැඩිහිටියකට දත්තන්න.
මහු ලිපියක් යැවිවත් ලේකමිතුමා එයට පිළිතුරක් නොඳුවී ය.

අනියමාර්ථයේ අසම්බාව්‍ය ක්‍රියා නිර්මාණය වන ආකාර කිහිපයකි. ඒ සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රත්‍යාය යෙදේ.

තු	මඟ එය කරනු මම නො කරමි.
ත	යත බැරි නො වේ.
හොත්	මල්ලී එහි ගිය හොත් මම ද එහි යම්.
තොත්	මවුන් එසේ කියතොත් මම ද එය පිළිගනිමි.
මත්	මවුන් එසේ කළාත් අපි ද එය අනුගමනය කරමු.
මතින්	දරුවන් පාසල් ගියෙකින් දෙමාපියේ සතුවූ වෙති.

මුඩින අභ්‍යන්තරය

1. පහත සඳහන් ක්‍රියා පද ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා පද බවට හරවා අර්ථවත් වාක්‍යය බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.
 - i. උයයි
 - ii. කරමු
 - iii. කවයි
 - iv. බසිති
 - v. කියම්
2. කාලාර්ථයේ අසම්බාධා ක්‍රියා පද යොදා වාක්‍ය දෙකක් වගයෙන් දී ඇති පහත සඳහන් වාක්‍ය තහි වාක්‍යයක් බවට පත් කරන්න.
 - i. පාසල් ආරම්භක සිනුව නාදු විය. සිසුනු රස්වීම් භුමිය කරා පිටත් ව්‍යහ.
 - ii. රෝගීය වේදනාවෙන් කැශයයි. හෙදිය ඔහුට බෙහෙත් ලබා දෙයි.
 - iii. ගිලන් රථයේ හඩ ඇතින් ඇසිණි. රියුලුරෝ එම රථයට යැමට ඉඩ සලසා දුන්හ.
 - iv. ක්‍රමයෙන් අදුර පැනිරිණි. කුරුල්ලේ කැදිලි කරා පියුරා ගියන.
 - v. ජාතික ගිය වාදනය කෙරිණි. සියල්ලේ සිරුවෙන් සිටගන්හ.
3. පහත සඳහන් ක්‍රියා පද අනියමාර්ථයේ අසම්බාධා ක්‍රියා පද බවට හරවා වාක්‍යය බැඟින් නිර්මාණය කරන්න.
 - i. වසියි
 - ii. යයි
 - iii. කියවයි
 - iv. අඩයි
 - v. නළවයි
4. පෙළපොතෙහි පාඨම කිහිපයක් කියවා එම පාඨම්වල ඇතුළත් ප්‍රයෝග්‍ය ක්‍රියා සහ අසම්බාධා ක්‍රියා වර්ග දෙකට අයන් එක්රා වගුවක සටහන් කරන්න.